

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.209/2015/28. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év március hó 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

Az előre kitervelten elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt **a vádlott** ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2015. év június hó 4. napján kelt 7.B.279/2014/46. számú ítéletét **megváltoztatja**.

Az ítélet bevezető részéből a 2015. június 4. napját megelőző tárgyalási napokra utalást mellőzi.

A vádlott terhére rótt élet elleni bűncselekményt emberölés büntette kísérletének (Btk.160.§ (1) bekezdés), az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményt zaklatás büntettének (Btk.222.§ (2) bekezdése a) pont és (3) bekezdés a) pont) **minősíti**, egyben a cselekmények rendbeliségre utalását mellőzi.

A szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás, mint mellékbüntetés tartamát egyaránt 4 (négy) - 4 (négy) évre **enyhíti**.

A szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani.

A vádlott - helyesen - a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalánál kezelt Bj.346/2014. számú bűnjeljegyzék 1. sorszáma alatt nyilvántartott 1 db kés és a 2. sorszáma alatti 1 db feljegyzés, könyv, irat lefoglalását megszünteti, és azt a vádlottnak kiadni rendeli.

A vádlott magyar állampolgár.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 21.320.- (huszonegyezer-háromszázhusz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Székesfehérvári Törvényszék 2015. június hó 4. napján kelt 7.B.279/2014/46. számú ítéletével a **vádlt** bűnösségét 1 rb. emberölés büntette kísérletében (2012. évi C. törvény Btk.160.§ (1) (2) bekezdés a) pont és 10.§), 1 rb. zaklatás büntettében (Btk.222.§ (1) és (3) bekezdés a) pont) állapította meg, és ezért őt halmazati büntetésül 5 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a feltételes szabadságra bocsátásról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségviseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően az ügyész a perorvoslati nyilatkozat bejelentésére háromnapos határidőt tartott fenn. E határidőn belül a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében fellebbezett.

A **vádlt** és védője az ítélet kihirdetésekor fellebbezéssel élt, az emberölés büntettének kísérlete esetében felmentésért, a zaklatás büntette tekintetében enyhítésért.

A **vádlt** a törvényszékhez 2015. június hó 22. napján érkezett beadványában az ítélet hatályon kívül helyezését kérte, mivel a tényállás hiányos, továbbá hivatkozott arra is, hogy a kirendelt védője nem megfelelően látta el a védelmét.

A Fővárosi Ítéltáblához 2015. július hó 8. napján érkezett beadványában is előterjesztett fellebbezés indoklásaként értékelhető védekezést, ebben azt állította, hogy a **sértett** volt az, aki őt könnyű testi sértést eredményező módon megtámadta.

Az ítéltáblához 2015. július hó 13. napján érkezett nyilatkozatában ismételt az elsőfokú ítélet megalapozatlansága folytán annak hatályon kívül helyezését kérte. Hangsúlyozta, hogy a kórházból vitték a kihallgatásra, csak az előzetes letartóztatás elrendelése tárgyában tartott ülésen tudta elolvasni, hogy mi a megalapozott gyanú ellene. A tárgyalásra nem idézték meg azokat a tanúkat, akiket kért, sőt a volt a feleségét sem idézte a bíróság. Állította továbbá, hogy vádiratot sem kapott.

A másodfokú bírósághoz 2015. július hó 21. napján érkezett beadványában újra előadta, hogy a **sértett** támadta őt meg egy „nuncsakuval” és ezzel szemben ő csak védekezett. Ismételt az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Az ítéltáblához 2015. augusztus hó 14. napján érkezett beadványában a korábbi nyilatkozatait ismételte meg, míg a 2016. január 13-i nyilatkozatában - megismételve a korábbi védekezését - bizonyítási indítványt terjesztett elő **tanú1** tanúkenti kihallgatása érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.220/2015/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezést alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapvetően megalapozott, csak kisebb korrekciókra szorul. Az ügyészi érvelés szerint az indoklási kötelezettségének a törvényszék eleget tett, okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és cselekményeit is törvényesen minősítette. Az idősebb korú büntetlen vádlottal szemben indokolt a börtön fokozatú szabadságvesztés meghatározása, azonban a megvalósított bűncselekmény tárgyi súlyára és az egyéb súlyosító körülményekre figyelemmel szükséges hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét a büntetést kiszabó részében, a büntetés mértékét illetően változtassa meg, egyebekben hagyja azt helyben.

Az ügyész a nyilvános ülésen az átiratában foglaltakat fenntartotta, kiemelte, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetre hivatkozása alaptalan, ezt helyesen vetette el a törvényszék. Az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta ténymegállapító tevékenységének, a minősítés is törvényes. Az ügyész a büntetés súlyosítására irányuló indítványát az átiratban foglaltakkal egyezően tartotta fenn.

A **vádlt** védője a nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a védenca a zaklatás bűncselekményét elismerte, míg az emberölés bűntettének kísérlete tekintetében jogos védelmi helyzetre hivatkozott. A vádlott tagadta, hogy a sértett életére kívánt volna törni, az összes vallomása azon alapul, hogy a sértett őt támadta meg. Kiemelte a védő, hogy súlyos eljárási hiba az elsőfokú bíróság részéről, hogy a vádlott számára nem kézbesítették a vádiratot.

A **vádlt** a nyilvános ülésen az utolsó szó jogán sérelmezte, hogy az elsőfokú eljárásban nem kapott vádiratot, továbbá a felesége ismételt kihallgatását tartotta szükségesnek.

Az ellentétes irányú fellebbezések közül kizárólag az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezések alaposak az alábbiak szerint.

A Fővárosi Ítéltábla az ügyészi és a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be.348.§ (1) bekezdése alapján a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét és azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor a **vádlt** részére a tárgyalás előkészítésének szakaszában a Be.263.§ (2) bekezdésében írt előírás ellenére a vádiratot nem kézbesítette.

A fenti perrendi szabály megszegése nem minősül a Be.373.§. (1) bekezdés II. pontjában taxatívén felsorolt, az ítélet feltétlen hatályon kívül helyezését eredményező úgynevezett abszolút eljárási szabálysértésnek. Erre figyelemmel a Be.375.§ (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltáblának azt kellett megvizsgálnia, hogy a Székesfehérvári Törvényszék által megvalósított eljárási szabálysértés lényeges hatással volt-e az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a **vádlt** az elsőfokú eljárás során tisztában volt az ügyészség által ellene felhozott váddal. A törvényszék tárgyalásán az ügyészség a vádlott jelenlétében ismertette a vádiratot, amelyre nézve a **vádlt** úgy nyilatkozott, hogy azt megértette (11. tárgyalási jegyzőkönyv 1. és 3. oldal). A vádlott a bizonyítási eljárás során a kihallgatott tanúk vallomásaira, a szakértői bizonyítás eredményére, és a tárgyalás anyagává tett okiratokra rendszeresen észrevételeket tett, a vele szemben folyó eljárás teljes anyagát megismerte, és ehhez is igazítva alakíthatta ki a védekezését.

Mindezekre figyelemmel a törvényszék - igen jelentős súlyú - relatív eljárási szabálysértése a Be.375.§ (1) bekezdése alapján nem eredményezte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását.

Egyebekben a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, azonban mivel a Be.287.§ (3) bekezdése alapján az egyik ülnök személyében bekövetkezett változásra figyelemmel 2015. június hó 4. napján a tárgyalást előlről kellett kezdeni, ezért a Be.287.§ (4) bekezdése szerint perrendszerűen megismételt tárgyalási napoknak az ítélet bevezető részében történő feltüntetése szükségtelen, ezért ezt az ítéltábla mellőzte.

A **vádlt**nak a fellebbviteli eljárásban előterjesztett azon észrevételére figyelemmel, miszerint a kirendelt védő a nyomozás során nem látta el megfelelően a védelmét az ítéltábla az alábbiakra kíván rámutatni. A nyomozati szakban a vádlott kirendelt védője igen aktívan teljesítette a Be.50.§-ában felsorolt kötelezettségeit. A vádlotti állítással szemben a kirendelt védő a nyomozás során

olyan eljárási cselekményeken is jelen volt, ahol a jelenléte nem volt kötelező, az eljárási szabályok csupán lehetővé tették azt. Így a védő a vádlott előzetes letartóztatásának elrendelése tárgyában tartott ülésen, a folytatólagos gyanúsított kihallgatásakor, valamint a nyomozás során elrendelt mindkét szembesítésen jelen volt, a terhelt védelmét mindvégig ellátta.

A Székesfehérvári Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Valamennyi az ügy elbírálása szempontjából releváns bizonyítékot beszerzett és azokat logikusan értékelte, mérlegelte.

E körben utal arra a másodfokú bíróság, hogy a **vádlott** bizonyítási indítványával szemben a vádlott volt feleségének **tanú1** tanúkénti - ismételt - kihallgatása a másodfokú eljárásban szükségtelen volt. Az említett tanú kihallgatására úgy a nyomozás során, mint az elsőfokú bíróság eljárásban sor került, az ügy szempontjából jelentős tényekre a tanú nyilatkozatokat tett, **a vádlott** a védekezésével összefüggésben is többször kérdéseket intézett a tanúhoz, a vallomásra észrevételeket tett (11. számú tárgyalási jegyzőkönyv 20. oldaltól).

A vádlott fellebbezésében előadott nyilatkozatokra is figyelemmel, amelyek az élet elleni bűncselekmény tekintetében vitatták az elsőfokú ítélet ténymegállapításait, az ítélőtábla rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság kellő alapossággal vizsgálta a vádlotti védekezést, és megalapozottan döntött annak elvetéséről.

Azt a vádlott maga sem tagadta, hogy a bűncselekmény elkövetésének helyszínére 7,5 cm-es pengehosszúságú, nyitott állapotú késsel a zsebében maga ment oda és így várt **a sértettre**. A tettelegesséig fajuló konfliktust a vádlott kezdeményezte, eszközzel okozott sérülés kizárólag **a sértett** testén keletkezett.

A vádlotti érvekkel szemben megállapítandó, hogy a bizonyítási eljárás kiterjedt nem csupán a sértetti, hanem a vádlotti sérülések szakértői vizsgálatára, bizonyítására is. Az elsőfokú bíróság a vádlotti védekezésre tekintettel folytatta le az általa vitatott tények tekintetében a szakértői bizonyítást.

Dr. Steltzer Ferenc iü. orvosszakértő egyértelműen úgy nyilatkozatot, hogy a vádlotti állítással szemben a vádlott fején bottal avagy „nuncsakuval” történő ütésre utaló repesztett sérülés nem keletkezett. Ellenben, **a vádlott** tagadásával szemben a **sértett** és **tanú1** tanúk vallomásait mindenben megerősítette a szakértői bizonyítás, a vádlott által tagadott, a sértett részéről azonban ténylegesen elszenvedett késsel szúrt sérülések esetében (21. számú tárgyalási jegyzőkönyv).

A zaklatás törvényi tényállása alapjául szolgáló ítéleti tényállása is megalapozott, ezt maga vádlott sem vitatta.

A Fővárosi Ítélőtábla álláspontja szerint a Székesfehérvári Törvényszék helyes mérlegelés útján megállapított tényállása túlnyomórészt megalapozott az az alábbi kiegészítésekkel és helyesbítésekkel irányadó volt a felülbírálat során.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, az iratok tartalmára figyelemmel az alábbiakkal egészíti ki illetve helyesbíti.

- az elsőfokú ítélet 2. oldal alulról harmadik bekezdése akként pontosítandó, hogy **a vádlott** nehéz gépkezelő szakképzettséggel nem rendelkezik, azonban ténylegesen e munkakört betöltve végzett alkalmi munkát (11. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal)
- az elsőfokú ítélet 5. oldal utolsó sorában szereplő dátum helyesen 2014. május 13.
- az elsőfokú ítélet 7. oldal első bekezdése azzal egészítendő ki, hogy a vádlott mindkét alkalommal a rendszerint magánál hordott 7,5 cm pengehosszúságú kést vette elő (nyomozati irat 123. oldalától gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyv)

- az elsőfokú ítélet 8. oldal második bekezdése kiegészítendő azzal, hogy **tanú1** sértett **a vádlottal** szemben 2014. május 14-én a zaklatás bűncselekménye miatt joghatályos magánindítványt terjesztett elő (nyomozati irat 102. oldal)

A fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel teljes körűen megalapozottá vált ítéleti tényállás a másodfokú eljárásban - a Be.351.§ (1) bekezdése és Be.352.§ (2) bekezdése alapján - irányadó volt.

A Székesfehérvári Törvényszék mindkét terhére rótt cselekmény tekintetében okszerűen következtetett **a vádlott** bűnösségére.

Az élet elleni cselekmény megállapításával szemben a vádlott és védője által hivatkozott jogos védelmi helyzetre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat kívánja rögzíteni.

A Btk.22.§ (1) bekezdése alapján nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézet, illetve ezeket közvetlenül fenyegető *jogtalan támadás* elhárításához szükséges. A fenti anyagi jogi rendelkezések alapján tehát *jogos védelmi helyzetben az a személy van, aki ellen jogtalan támadást intéztek vagy ez őt közvetlenül fenyegeti.*

Az irányadó tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy a **vádlottal** szemben sem **a sértett** sem más jogtalan támadást nem intézett, hanem *a vádlott volt az, aki a helyszínre élet kioltására alkalmas eszközzel érkezve a sértettel szemben élet kioltására is alkalmas - személye elleni - jogtalan támadást indított.* Az ezt követően kialakult dulakodás során **a sértett** - jogos védelmi helyzetben - a vádlott által intézett jogtalan támadással szemben jogszerűen védekezhetett, a jogtalanság talaján álló vádlott azonban a büntethetőséget kizáró okra alappal nem hivatkozhatott.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor **a vádlott a sértettel** szembeni cselekményét a vádlott által használt eszközre, a megcélzott testtájékokra, a vádlotti kijelentésre figyelemmel élet elleni cselekmény kísérleteként értékelte, azonban a bűncselekmény elsőfokú minősítése az alábbiak szerint részben téves.

Az irányadó tényállás nem tartalmaz arra nézve semmilyen adatot, hogy **a vádlott a sértett** sérelmére megvalósítandó ölési cselekményt tervszerűen, az élet elleni cselekmény részleteinek viszonylag hosszabb időt történő átgondolását, fontolgatását követően, azaz Btk.160.§ (2) bekezdés a) pontjában meghatározott előre kitervelten valósította volna meg. A 3/2013. Büntető jogegységi határozat II. pontjában az előre kiterveltség megállapításához szükséges kritériumokkal szemben az elsőfokú ítéleti tényállás a 7. oldal második bekezdésében azt rögzíti, hogy a vádlott azért vitt magával a helyszínre csípős paprikát, hogy azzal **a sértettet** magatehetetlenné tegye, ha őt megtámadná. Az elkövetéshez használt 7,5 cm pengehosszúságú zsebkést pedig a vádlott szintén nem az élet elleni támadás tervezése során vette magához, hanem azt rendszerint magánál hordta. Mindezekre figyelemmel az előre kiterveltséghez, mint minősítő körülmény megállapításához szükséges feltételeknek **a vádlott** cselekvősége nem - az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás szerint sem - felelt meg, ezért a Fővárosi Ítéltábla a terhére rótt élet elleni bűncselekményt a Btk.160.§ (1) bekezdésébe ütköző és a szerint is minősülő emberölés büntette kísérletének minősítette, figyelemmel a Btk. 10.§ (1) bekezdésében foglaltakat is.

Helyesen járt el a törvényszék, amikor a vádlottnak **tanú1** sértett ellen irányuló fenyegetésben megnyilvánuló magatartásait zaklatás büntettének minősítette, azonban a **vádlott** ezen cselekménye nem a Btk.222.§ (1) és (3) bekezdés a) pontja szerint, hanem a Btk.222.§ (2) bekezdés a) pont és (3) bekezdés a) pontja alapján minősül. Az e körben irányadó tényállás szerint ugyanis egyértelmű, hogy a vádlott félelemkeltés céljából a sértettet (a feleségét) *személy elleni erőszakos büntetendő cselekmény elkövetésével fenyegette meg.*

A Székesfehérvári Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket alapvetően helyesen sorolta fel, azonban a minősítés változásra figyelemmel a vádlott élet elleni cselekménye a minősített eset helyett, csupán alapesetnek minősül. Az élet elleni bűncselekmény tekintetében azonban további nyomatékos enyhítő tényezőként kell figyelembe venni, hogy a kísérleti stádiumban rekedt bűncselekmény úgynevezett távoli kísérlet. Ez utóbbi, az objektív oldalon jelentkező igen nyomatékos enyhítő körülményre is figyelemmel a másodfokú bíróság a Btk.79.§-ban meghatározott büntetési célokat szem előtt tartva lehetőséget látott az elsőfokú bíróság által kiszabot szabadságvesztés és mellékbüntetés tartamának 4-4 évre történő enyhítésére, a Btk. 82.§ (1) és (2) bekezdés b) pontjának (az ún. enyhítő szakasznak) alkalmazása mellett.

Az élet elleni bűncselekmény körében beállott minősítés változásra figyelemmel a szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk.37.§ (2) bekezdés a) pontja alapján börtön.

Az elsőfokú bíróság a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontjában írt törvényi szóhasználatot figyelmen kívül hagyva határozta meg a feltételes szabadságra bocsátás időpontját. A Fővárosi Ítéltábla a fenti anyagi jogi rendelkezésekkel összhangban ezt pontosította.

Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései túlnyomórészt törvényesek azzal, hogy a másodfokú ítélet rendelkező részében hivatkozott tárgyak lefoglalását a Be.155.§ (1) bekezdése alapján *meg kellett szüntetni* és megsemmisítésük helyett a fenti törvényhely (2) bekezdésére figyelemmel a bűncselekmény elkövetésekor a dolog tulajdonosának kellett azokat kiadni.

A másodfokú bíróság feltüntette az ítélet rendelkező részében a vádlott állampolgárságát mivel ezt az elsőfokú bíróság elmulasztotta.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú ítélet meghozataláig a vádlott által előzetes letartóztatásban töltött idő kiszabot szabadságvesztésbe történő beszámításáról.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be.381.§ (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. év március hó 8. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Ujvári Ákos sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Székesfehérvári Törvényszék. 7.B.279/2014/46. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.209/2015/28. számú ítéletében írt változtatásokkal 2016. március hó 8. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő